

20-Avgust, 2026-yil

**HUQUQIY TARBIYA – FUQAROLIK JAMIYATINI
RIVOJLANTIRISHNING MUHIM OMILI SIFATIDA**

*Nizomiy nomidagi O‘zMPU Tarix fakulteti “Milliy g‘oya, ma‘naviyat asoslari va
huquq ta’limi” yo‘nalishi 2-bosqich talabasi*

Jo‘rabekova Dilshoda G‘ulom qizi

Annotatsiya: Mazkur maqolada huquqiy tarbiyaning fuqarolik jamiyatini rivojlantirishdagi muhim o‘rni va ahamiyati yoritilgan. Unda fuqarolarning huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini shakllantirish, qonunlarga hurmat ruhini qaror toptirish hamda jamiyatda huquqiy faollikni oshirish masalalari tahlil etilgan. Shuningdek, huquqiy tarbiya orqali fuqarolarning o‘z huquq va majburiyatlarini anglab yetishi, demokratik jarayonlarda faol ishtirok etishi va qonun ustuvorligini ta‘minlashga qo‘shadigan hissi ko‘rib chiqilgan. Fuqarolik jamiyatining barqaror rivojlanishida huquqiy bilim va huquqiy madaniyatning ahamiyati asoslab berilgan..

Kalit so‘zlar: huquqiy tarbiya, huquqiy ong, huquqiy madaniyat, fuqarolik jamiyati, qonun ustuvorligi, fuqarolik faolligi, huquq va majburiyatlar, demokratiya.

Аннотация: В данной статье раскрываются роль и значение правового воспитания в развитии гражданского общества. Анализируются вопросы формирования правового сознания и правовой культуры граждан, воспитания уважения к закону и повышения правовой активности населения. Особое внимание уделяется значению правового воспитания в осознании гражданами своих прав и обязанностей, активном участии в демократических процессах и обеспечении верховенства закона. Обосновывается важность правовых знаний и правовой культуры для устойчивого развития гражданского общества.

Ключевые слова: правовое воспитание, правовое сознание, правовая культура, гражданское общество, верховенство закона, гражданская активность, права и обязанности, демократия..

Abstract: This article examines the role and significance of legal education in the development of civil society. It analyzes the formation of citizens' legal awareness and legal culture, the development of respect for the law, and the enhancement of legal activity in society. Particular attention is paid to the importance of legal education in helping citizens understand their rights and responsibilities, participate actively in democratic processes, and contribute to ensuring the rule of law. The article substantiates the importance of legal knowledge and legal culture for the sustainable development of civil society.

Keywords: legal education, legal awareness, legal culture, civil society, rule of law, civic engagement, rights and responsibilities, democracy.

Zamonaviy demokratik taraqqiyot sharoitida davlat va jamiyat munosabatlarini takomillashtirish masalasi fuqarolarning huquqiy bilim darajasi va huquqiy madaniyati bilan bevosita bog‘liqdir. Chunki jamiyatda qabul qilinayotgan qonunlarning samarali natija berishi faqatgina mukammal huquqiy tizim mavjudligi bilan emas, balki fuqarolarning ushbu tizimga munosabati, qonunlarni anglash darajasi va ularga amal qilish madaniyati bilan ham belgilanadi. Fuqarolik jamiyati rivojlangan mamlakatlar tajribasi shuni ko‘rsatadiki, huquqiy jihatdan yetuk fuqaro demokratik jarayonlarning oddiy kuzatuvchisi emas, balki uning faol ishtirokchisiga aylanadi. Bunday fuqaro o‘z huquqlarini biladi, qonuniy manfaatlarini himoya qila oladi, jamiyatdagi muammolarga befarq bo‘lmaydi va davlat boshqaruvida ishtirok etish imkoniyatlaridan foydalanadi. Shu nuqtai nazardan, huquqiy tarbiya fuqarolik jamiyatining shakllanishida strategik ahamiyatga ega bo‘lgan omillardan biridir. Huquqiy tarbiya orqali insonda nafaqat huquqiy bilimlar, balki adolat, mas’uliyat, qonunga hurmat va ijtimoiy faollik kabi muhim fazilatlar shakllanadi. O‘zbekiston Respublikasida amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli siyosiy-huquqiy islohotlar ham fuqarolarning huquqiy madaniyatini oshirish masalasiga alohida e’tibor qaratmoqda, inson huquqlarini ta’minlash, davlat organlari faoliyatining ochiqligini kuchaytirish, jamoatchilik nazoratini rivojlantirish kabi yo‘nalishlarda fuqarolarning huquqiy bilimlarini oshirish muhim vazifalardan biri sifatida namoyon bo‘lmoqda. Huquqiy tarbiya jamiyatda qonuniy xulq-atvorni shakllantirishga qaratilgan murakkab va uzluksiz jarayon hisoblanadi. Uning mazmuni shaxsga huquqiy bilimlarni yetkazish bilangina cheklanmaydi, asosiy maqsad insonning huquqiy qadriyatlarni anglashiga, o‘z huquq va majburiyatlariga ongli munosabatda bo‘lishiga hamda jamiyat oldidagi mas’uliyatini his qilishiga erishishdir. Huquqiy tarbiya shaxs va jamiyat o‘rtasidagi munosabatlarni tartibga soluvchi muhim vosita sifatida namoyon bo‘ladi, huquqiy bilimga ega bo‘lmagan fuqaro o‘z huquqlaridan to‘liq foydalana olmaydi, huquqiy majburiyatlarini anglamaydi va ijtimoiy jarayonlarda faol ishtirok etishda qiyinchiliklarga duch keladi. Huquqiy tarbiyaning asosiy vazifalaridan biri jamiyat a’zolarida qonunga tashqi majburlash vositasi sifatida emas, balki inson manfaatlarini himoya qiluvchi ijtimoiy qadriyat sifatida qarashni shakllantirishdir va shunday yondashuv shakllangandagina qonun ustuvorligi barqaror ta’minlanadi. Huquqiy ong shaxsning huquqiy hodisalarni tushunishi, ularga baho berishi va huquqiy jarayonlarga munosabatini ifodalovchi tushunchadir. Huquqiy madaniyat esa ushbu ongning amaliy faoliyatdagi namoyon bo‘lishidir. Jamiyatda huquqiy madaniyat darajasi qanchalik yuqori bo‘lsa, fuqarolarning qonunlarga rioya qilish darajasi ham shunchalik yuqori bo‘ladi. Bunda huquqiy tarbiya asosiy shakllantiruvchi omil sifatida ishtirok etadi, huquqiy tarbiya natijasida shaxs o‘z huquqlarini himoya qilish mexanizmlarini biladi, huquqiy masalalarda mustaqil fikrlay oladi, qonuniy va noqonuniy harakatlarning farqini anglaydi, jamiyat manfaatlariga hurmat bilan munosabatda bo‘ladi. Shunday ekan, huquqiy tarbiya fuqarolik jamiyatida faol, mas’uliyatli va ongli fuqaroni shakllantirishning asosiy vositalaridan biridir. Fuqarolik jamiyati zamonaviy demokratik taraqqiyotning muhim ko‘rsatkichlaridan biri bo‘lib, unda shaxs, jamiyat va davlat o‘rtasidagi munosabatlar o‘zaro mas’uliyat va huquqiy me’yorlar asosida shakllanadi. Bunday jamiyatda fuqarolar faqat davlat tomonidan belgilangan qoidalarni bajaruvchi subyekt emas, balki ijtimoiy

jarayonlarning faol ishtirokchisi sifatida namoyon bo‘ladi. Fuqarolik jamiyatining rivojlanishi uchun fuqarolarning huquqiy bilimga ega bo‘lishi yetarli emas, balki ushbu bilimlarni amaliy faoliyatda qo‘llay olish qobiliyati ham zarur. Aynan huquqiy tarbiya jarayoni insonda huquqiy bilimlarni amaliy ko‘nikmalarga aylantiradi. Huquqiy tarbiya orqali fuqarolarda quyidagi sifatlar shakllanadi: jamiyat hayotiga daxldorlik hissi; qonun va huquqiy qadriyatlarga hurmat; o‘z huquqlarini himoya qilish qobiliyati; boshqalarning huquq va erkinliklariga hurmat bilan qarash; ijtimoiy mas’uliyat. Mazkur sifatlar fuqarolik jamiyatining barqaror faoliyat yuritishi uchun zarur bo‘lgan asosiy omillardandir. Chunki huquqiy ongi rivojlangan fuqaro davlat organlari faoliyatini baholash, jamoatchilik nazoratida qatnashish va jamiyat manfaatlarini himoya qilish imkoniyatiga ega bo‘ladi. Demokratik jamiyatda fuqarolarning faolligi davlat boshqaruvi samaradorligini belgilovchi muhim omillardan biri hisoblanadi. Fuqarolar qanchalik faol va huquqiy jihatdan savodli bo‘lsa, jamiyatdagi ijtimoiy jarayonlar shunchalik samarali kechadi. Huquqiy tarbiya fuqarolarning ijtimoiy faolligiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi va o‘z huquqlarini bilgan inson jamiyatdagi muammolarga befarq bo‘lmaydi, o‘z fikrini qonuniy vositalar orqali ifoda etishga harakat qiladi. Masalan, huquqiy madaniyati yuqori bo‘lgan fuqaro: saylov jarayonlarida ongli ravishda ishtirok etadi; davlat organlariga murojaat qilish tartibini biladi; jamoatchilik muhokamalarida faol qatnashadi; qonun buzilishlariga nisbatan befarq bo‘lmaydi; o‘z huquqlarini himoya qilishning qonuniy usullaridan foydalanadi. Shu jihatdan qaraganda, huquqiy tarbiya fuqarolik jamiyatida ijtimoiy faollikni shakllantiruvchi ichki omil sifatida namoyon bo‘ladi. O‘zbekiston Respublikasida huquqiy demokratik davlat va fuqarolik jamiyatini shakllantirish jarayonida aholining huquqiy madaniyatini oshirish masalasiga alohida e’tibor qaratilmoqda. Chunki amalga oshirilayotgan siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarning samaradorligi fuqarolarning ushbu jarayonlardagi faol ishtirokiga bog‘liq. Mamlakatda huquqiy tarbiyani rivojlantirish bir necha yo‘nalishlarda olib borilmoqda:

1. huquqiy ta’lim tizimini takomillashtirish. Ta’lim muassasalarida huquqiy bilimlarni berish jarayoni bosqichma-bosqich rivojlantirilmoqda. Bugungi kunda yoshlarning Konstitutsiya, inson huquqlari, fuqarolik jamiyati asoslari va huquqiy mas’uliyat masalalarini o‘rganishi muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

2. aholining huquqiy axborotdan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish. Raqamli texnologiyalar rivojlanishi natijasida fuqarolar uchun qonun hujjatlari, davlat xizmatlari va huquqiy ma’lumotlardan foydalanish imkoniyatlari kengaymoqda. Elektron huquqiy resurslar aholining huquqiy savodxonligini oshirishda muhim vositaga aylanmoqda.

3. jamoatchilik nazoratini rivojlantirish. Fuqarolik jamiyatining muhim belgilaridan biri bo‘lgan jamoatchilik nazorati fuqarolarning davlat boshqaruvidagi ishtirokini ta’minlaydi. Bunda huquqiy bilim va huquqiy madaniyat asosiy shartlardan biri hisoblanadi.

Huquqiy tarbiya samaradorligi ko‘p jihatdan uni amalga oshiruvchi subyektlarning hamkorligiga bog‘liq. Bu jarayonda oila, ta’lim muassasalari va fuqarolik jamiyati institutlari alohida o‘rin tutadi. Oila insonning dastlabki ijtimoiy muhitidir. Bola huquq, adolat, mas’uliyat va burch tushunchalarini avvalo oilada anglay boshlaydi. Ota-onaning qonunlarga

20-Avgust, 2026-yil

hurmat bilan munosabati farzandning kelajakdagi huquqiy qarashlariga katta ta'sir ko'rsatadi. Maktab va oliy ta'lim muassasalari huquqiy tarbiyaning tizimli bosqichini ta'minlaydi. Bu yerda yoshlar nafaqat qonun normalarini o'rganadi, balki demokratik qadriyatlar, inson huquqlari va fuqarolik mas'uliyati haqida bilimga ega bo'ladi, nodavlat notijorat tashkilotlari, ommaviy axborot vositalari va mahalla institutlari aholining huquqiy bilimlarini oshirishda muhim vosita hisoblanadi. Ular huquqiy targ'ibot ishlarini olib borish, fuqarolarning muammolarini o'rganish va huquqiy maslahatlar berishda katta ahamiyatga ega. Dunyoning rivojlangan mamlakatlari tajribasi shuni ko'rsatadiki, fuqarolik jamiyatining rivoji huquqiy tarbiya tizimi bilan chambarchas bog'liq. Masalan, Yevropa davlatlarida fuqarolik ta'limi yosh avlodda demokratik qadriyatlar, inson huquqlari va ijtimoiy mas'uliyatni shakllantirishning muhim vositasi sifatida qaraladi. Ta'lim jarayonida o'quvchilarga nafaqat huquqiy bilimlar, balki mustaqil fikrlash, bahs yuritish va ijtimoiy muammolarga huquqiy yondashish ko'nikmalari ham beriladi. Yaponiya tajribasida esa huquqiy tarbiya jamiyatdagi tartib, mas'uliyat va o'zaro hurmat tamoyillari bilan uyg'un holda olib boriladi, fuqarolarda jamoat manfaatlariga hurmat bilan munosabatda bo'lish qadriyati yoshligidan shakllantiriladi. Ushbu tajribalar shuni ko'rsatadiki, huquqiy tarbiya faqat huquq fanlarini o'qitish emas, balki shaxsning butun dunyoqarashini shakllantirish jarayonidir. Huquqiy tarbiya fuqarolik jamiyatini rivojlantirishning muhim sharti bo'lib, u fuqarolarning huquqiy ongini, ijtimoiy faolligini va davlat boshqaruvidagi ishtirokini ta'minlaydi. Huquqiy madaniyat yuksak bo'lgan jamiyatda qonun ustuvorligi mustahkamlanadi, inson huquqlari himoyasi kuchayadi va demokratik institutlar samarali faoliyat yuritadi. O'zbekiston sharoitida huquqiy tarbiyani rivojlantirish davlat, ta'lim tizimi, oila va fuqarolik jamiyati institutlarining hamkorligini talab etadi. Ushbu yo'nalishdagi izchil faoliyat mamlakatda huquqiy davlat va kuchli fuqarolik jamiyatini shakllantirishga xizmat qiladi. Fuqarolik jamiyati demokratik davlatning ajralmas tarkibiy qismi bo'lib, unda fuqarolar o'z huquq va manfaatlarini erkin amalga oshirish imkoniyatiga ega bo'ladilar, bunday jamiyatda davlat va fuqaro o'rtasidagi munosabatlar qonun ustuvorligi, o'zaro mas'uliyat hamda ijtimoiy hamkorlik tamoyillariga asoslanadi. Fuqarolik jamiyatining rivojlanganligi, avvalo, fuqarolarning huquqiy savodxonligi, siyosiy faolligi va jamoatchilik nazoratidagi ishtiroki bilan belgilanadi. Fuqarolik jamiyatining asosiy belgilariga quyidagilar kiradi: inson huquq va erkinliklarining kafolatlanganligi; qonun ustuvorligining ta'minlanganligi; nodavlat notijorat tashkilotlarining erkin faoliyati; ommaviy axborot vositalarining mustaqilligi; fuqarolarning davlat boshqaruvida ishtiroki; jamoatchilik nazoratining samarali faoliyati; ijtimoiy sheriklikning rivojlanganligi. Mazkur belgilarni shakllantirishda huquqiy tarbiya muhim vosita hisoblanadi. Chunki fuqarolar o'z huquq va majburiyatlarini chuqur anglamas ekan, ular fuqarolik jamiyati institutlari faoliyatida samarali ishtirok eta olmaydi. Fuqarolik faolligi demokratik jamiyat taraqqiyotining muhim ko'rsatkichidir, huquqiy tarbiya fuqarolarda davlat va jamiyat hayotiga daxldorlik hissini shakllantiradi. Natijada ular saylovlarda faol ishtirok etadi, jamoatchilik muhokamalariga qo'shiladi, mahalla va nodavlat tashkilotlari faoliyatida tashabbus ko'rsatadi. Huquqiy tarbiyaning fuqarolik faolligiga ta'siri quyidagi yo'nalishlarda namoyon bo'ladi:

1. fuqarolar o‘z konstitutsiyaviy huquqlarini yaxshi biladi va ulardan qonuniy ravishda foydalanadi.

2. shaxs o‘z zimmasidagi majburiyatlarni mas’uliyat bilan bajarishga intiladi. Soliqlarni o‘z vaqtida to‘lash, ekologik talablarni bajarish, jamoat tartibiga rioya qilish kabi masalalar huquqiy madaniyatning amaliy ifodasidir.

3. huquqiy tarbiya korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantiradi. Huquqiy madaniyati yuqori bo‘lgan fuqaro pora berish yoki olishning nafaqat noqonuniy, balki jamiyat taraqqiyotiga zararli ekanligini chuqur anglaydi.

4. fuqarolar davlat organlari faoliyati ustidan jamoatchilik nazoratini amalga oshirishda faol qatnashadi. Bu esa ochiqlik va shaffoflikni ta’minlashga xizmat qiladi.

Shu sababli huquqiy tarbiya fuqarolik jamiyatining rivojlanishida muhim ijtimoiy institut sifatida e’tirof etiladi. Yangi O‘zbekistonda huquqiy davlat va fuqarolik jamiyatini barpo etish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri etib belgilangan. So‘nggi yillarda huquqiy madaniyatni yuksaltirish, aholining huquqiy bilimlarini oshirish hamda qonun ustuvorligini ta’minlashga qaratilgan keng ko‘lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Xususan, 2023-yilda qabul qilingan yangi tahrirdagi O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi inson qadri, uning huquq va erkinliklarini oliy qadriyat sifatida e’tirof etdi. Konstitutsiyada fuqarolarning huquq va erkinliklari yanada kengaytirildi, davlatning inson oldidagi mas’uliyati mustahkamlandi. Huquqiy tarbiyaning muvaffaqiyati, avvalo, oila va ta’lim tizimining hamkorligiga bog‘liq. Oila insonning birinchi tarbiya maskani hisoblanadi. Farzand

ota-onasining qonunlarga munosabati, halolligi, adolatparvarligi va fuqarolik mas’uliyatini kuzatish orqali dastlabki huquqiy tasavvurlarni shakllantiradi. Ta’lim muassasalari esa ushbu bilimlarni tizimli ravishda rivojlantiradi. Maktab va oliy ta’lim muassasalarida Konstitutsiya, inson huquqlari, fuqarolik jamiyati, korrupsiyaga qarshi kurash va huquqiy madaniyatga oid fanlarning o‘qitilishi yoshlarning huquqiy ongini shakllantirishda muhim o‘rin tutadi. Bugungi kunda interaktiv ta’lim usullaridan foydalanish, sud jarayonlari bo‘yicha modellashtirilgan mashg‘ulotlar, debatlar, davra suhbatlari va huquqiy viktorinalar o‘quvchilarning huquqiy bilimlarini yanada mustahkamlamoqda. Rivojlangan davlatlar tajribasi shuni ko‘rsatadiki, fuqarolik jamiyatining taraqqiyoti bevosita huquqiy tarbiya bilan bog‘liq. Masalan, Germaniyada maktab ta’limida fuqarolik va huquqiy ta’lim majburiy fanlardan biri hisoblanadi. O‘quvchilar Konstitutsiya, inson huquqlari, demokratik boshqaruv hamda fuqarolik mas’uliyati bo‘yicha amaliy bilimlarga ega bo‘ladilar. Yaponiyada yoshlarni qonunga hurmat ruhida tarbiyalash oiladan boshlanadi. Maktablarda intizom, mas’uliyat va jamoat manfaatlariga xizmat qilish asosiy qadriyat sifatida qaratiladi. Finlandiya tajribasida esa huquqiy tarbiya raqamli texnologiyalar bilan uyg‘unlashtirilgan. Fuqarolar davlat xizmatlaridan foydalanish, elektron murojaat yuborish va o‘z huquqlarini himoya qilish bo‘yicha onlayn platformalar orqali muntazam bilim olib boradilar. Mazkur tajribalarni O‘zbekiston sharoitiga moslashtirish huquqiy tarbiya tizimini yanada takomillashtirish imkonini beradi. Yuqoridagi misollardan shuni tushunishimiz mumkinki, huquqiy tarbiya fuqarolik jamiyatining barqaror rivojlanishida muhim ijtimoiy

omil hisoblanadi. Huquqiy bilim va huquqiy madaniyatga ega bo‘lgan fuqarolar jamiyat hayotida faol ishtirok etadi, qonun ustuvorligini ta’minlashga hissa qo‘shadi hamda davlat organlari faoliyati ustidan samarali jamoatchilik nazoratini amalga oshiradi. O‘zbekistonda amalga oshirilayotgan konstitutsiyaviy va sud-huquq islohotlari fuqarolarning huquqiy madaniyatini yuksaltirish uchun mustahkam huquqiy asos yaratmoqda. Endilikda bu islohotlarning samaradorligi, avvalo, aholining huquqiy tarbiyasi va fuqarolik faolligi darajasiga bog‘liqdir. Huquqiy tarbiya faqat ta’lim muassasalarining vazifasi emas, bu u jarayonda davlat organlari, fuqarolik jamiyati institutlari, ommaviy axborot vositalari, mahalla va oilaning hamkorligi hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. Yuksak huquqiy madaniyatga ega bo‘lgan fuqarolar qonunlarga ongli ravishda rioya qiladi; inson huquqlarini hurmat qiladi; jamiyat manfaatlarini shaxsiy manfaatlardan ustun qo‘yadi; davlat boshqaruvida faol ishtirok etadi; korrupsiya va boshqa huquqbuzarliklarga murosasiz munosabatda bo‘ladi. Bunday fazilatlar esa kuchli fuqarolik jamiyatini shakllantirishning asosiy omili hisoblanadi. Bugungi kunda O‘zbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlar huquqiy tarbiya tizimini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Biroq bu jarayonning samaradorligini oshirish uchun zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etish, raqamli huquqiy ta’limni rivojlantirish hamda oila, ta’lim muassasalari va fuqarolik jamiyati institutlari o‘rtasidagi hamkorlikni mustahkamlash zarur. Mazkur choralar amalga oshirilsa, huquqiy ong va huquqiy madaniyati yuksak bo‘lgan, qonun ustuvorligini qadrlaydigan hamda mamlakat taraqqiyotiga munosib hissa qo‘shadigan faol fuqarolar avlodi shakllanadi. Fuqarolik jamiyati rivojlangan mamlakatlarda qonun ustuvorligi, inson huquqlarini himoya qilish, fuqarolarning davlat boshqaruvida faol ishtiroki hamda jamoatchilik nazoratining samarali ishlashi yuksak huquqiy madaniyat bilan chambarchas bog‘liq. Shu bois huquqiy tarbiya faqat ta’lim tizimining emas, balki butun jamiyatning ustuvor vazifalaridan biri hisoblanadi. O‘zbekistonda so‘nggi yillarda amalga oshirilayotgan konstitutsiyaviy, sud-huquq va ma’muriy islohotlar fuqarolarning huquqiy savodxonligini oshirish uchun mustahkam huquqiy asos yaratmoqda. Yangi tahrirdagi Konstitutsiya inson huquqlari va erkinliklarini oliy qadriyat sifatida belgilab, fuqarolarning davlat va jamiyat hayotidagi ishtirokini kengaytirishga xizmat qilmoqda.

Xulosa qilib aytganda, huquqiy tarbiya fuqarolik jamiyatining poydevorini mustahkamlovchi asosiy omillardan biridir. Huquqiy madaniyati yuksak bo‘lgan fuqarolar demokratik qadriyatlarni rivojlantirish, qonun ustuvorligini ta’minlash va davlat boshqaruvida faol ishtirok etish orqali mamlakat taraqqiyotiga munosib hissa qo‘shadilar. Shuning uchun huquqiy tarbiya tizimini zamonaviy talablar asosida takomillashtirish Yangi O‘zbekiston taraqqiyotining ustuvor yo‘nalishlaridan biri bo‘lib qoladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent: O‘zbekiston, 2023.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 9-yanvardagi PF-5618-son Farmoni. “Jamiyatda huquqiy ong va huquqiy madaniyatni yuksaltirish tizimini tubdan takomillashtirish to‘g‘risida”.
3. Saidov A.X. Inson huquqlari: nazariya va amaliyot. – Toshkent: O‘zbekiston, 2018.
4. O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni. 2020-yil 23-sentabr, O‘RQ-637-son.
5. O‘zbekiston Respublikasining “Yoshlarga oid davlat siyosati to‘g‘risida”gi Qonuni. 2016-yil 14-sentabr, O‘RQ-406-son.
6. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. – Toshkent: O‘zbekiston, 2021.
7. O‘zbekiston Respublikasi qonunchilik ma’lumotlari milliy bazasi – LexUZ. – <https://lex.uz>